

Informatieverslag Papendrecht

---

9 maart 2010 – 6 april 2010

J.M. de Geus

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Werkwijze	4
Kadering	4
Verslaglegging	5
Eerste fase (9 maart 2010)	5
Tweede fase (12 maart -13 maart 2010)	5
Conclusies uit de tweede fase	5
Derde fase (C ₁ :17 maart – 23 maart, C ₂ : 25maart – 30 maart 2010)	7
Conclusies uit de derde fase	8
Conclusie informatiefase	8
Aanbevelingen vervolg – de formatiefase	8
Tot slot	10
Bijlage 1 – Verkiezingsuitslag grafisch weergegeven	11
Bijlage 2 – proces voorstel/werknotitie	12
Bijlage 3 - Begeleidend schrijven procesvoorstel	16
Bijlage 4 - Tussentijdsverslag	18
Bijlage 5 - Herzien Werkprogramma fase 3	21
Bijlage 6 - Uitkomsten constellatie 1	25
SWOTS Constellatie 1	25
Thema: Regionale samenwerking	29
Thema: veiligheid en leefomgeving	29
Thema: dienstverlening	29
Thema: Veiligheid en leefomgeving	30
Thema: Financieel beleid	32
Bijlage 7 - Uitkomsten constellatie 2	33
SWOTS Constellatie 2	33
Thema: Regionale samenwerking	38
Thema Veiligheid en leefomgeving	38
Thema: Vertrouwen in dienstverlening	39
Thema: Financiële beleid	40
Bijlage 8 - Financiële notities	41
PAB	42
VVD	45

D66.....	2	48
CU.....		49
SGP.....		53
CDA.....		59
Bijlage 9 - Burgemeesterbrief bijlage c.....		63

Inleiding

De uit de gemeenteraadsverkiezing 2010 voortvloeiende zetelverdeling in Papendrecht is:

Aanduiding van de groepering	Aantal zetels
Papendrechts Algemeen Belang (PAB)	5
VVD	4
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	3
Christen Democratisch Appèl (CDA)	3
ChristenUnie (CU)	2
GroenLinks (GL)	2
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)	2
Democraten 66 (D66)	2

Bron: Gemeente Papendrecht, Uitslag verkiezing van de leden van de raad van de gemeente Papendrecht

Naar aanleiding van de openbare bijeenkomst van zaterdag 6 maart 2010 heeft het PAB mij uitgenodigd om als onafhankelijke informateur te functioneren voor de Gemeente Papendrecht.

Werkwijze

Kadering

Mijn opdracht om tot een coalitievoorstel te komen dateert van dinsdag 9 maart 2010 en een dergelijk voorstel behoort te voldoen aan de gestelde criteria:

- Een brede coalitie
- Die recht doet aan de verkiezingsuitslag¹
- En bijdraagt aan de vorming van een stabiel college.

Hiertoe is een werkwijze geformuleerd die met alle partijen is gedeeld (Zie ook bijlage 2)

Verslaglegging

Het verslag en het daarin opgenomen advies zijn geheel voor mijn rekening. Wel heb ik mijn bevindingen in feitelijke zin getoetst bij de griffier. Dit om onjuistheden, ongerijmdheden en omissies van feitelijke aard er uit te halen. De griffier heeft mij gedurende het gehele proces gefaciliteerd

Ik heb geprobeerd het verslag en de conclusies zo bondig mogelijk te houden.

Eerste fase (9 maart 2010)

Door de unanieme acceptatie door alle politieke groeperingen van mij als onafhankelijke informateur en de unanieme acceptatie door alle politieke groeperingen van de voorgestelde werkwijze en kadergevende criteria, werd de eerste fase reeds diezelfde avond afgerond.

---

¹ Zie ook bijlage 1

Tweede fase (12 maart -13 maart 2010)

In de zogenaamde tweede fase² zijn alle partijen gevraagd³ om op basis van vijf hoofdthema's de standpunten en ideeën te formuleren welke voor hun partij van groot belang zijn. In afzonderlijke gesprekken van een uur konden alle partijen in termen van hun zienswijze voor de toekomst van Papendrecht en in termen van bereiken en zorg dragen voor een stabiel bestuurlijke inrichting voor Papendrecht, hun partijopvatting aangeven. Desgewenst kon men zelf een aanvulling op mijn thema's geven, enkelen van de partijen hebben hiervan gebruik gemaakt om specifieke accenten met mij te delen. In deze gesprekken heb ik de partijen tevens uitgenodigd aan te geven welke politieke aspecten van doorslaggevende aard zijn in termen van mogelijke samenwerking: men kon aangeven welke coalitievoorkeur er was en men kon aangeven welke partijen niet in aanmerking kwamen voor samenwerking.

Conclusies uit de tweede fase

Bij de vijf aangereikte thema's bleken voor ieder thema twee hoofdrichtingen te bestaan in de optiek van de partijen en maakte iedere partij haar positie daarin duidelijk⁴.

- **Vertrouwen in en dienstverlening door de overheid.** Hierbij speelt aandacht voor de wijk versus aandacht voor Papendrecht als geheel. De meeste partijen opteren voor een zelfstandig voortbestaan van Papendrecht. Daarnaast willen een aantal partijen een expliciet een-loket benadering en eigenaarschap vanuit de gemeente als speerpunt, voor anderen gaat het met name om de verbetering van gepercipieerde dienstverlening.
- **Regionale samenwerking – Aansturing.** Alle partijen willen de gedeelde samenwerking voortzetten. Verschil tussen partijen ligt tussen de keuze voor een efficiency slag sec enerzijds een efficiency slag met takendiscussie anderzijds. Daarnaast is ook de functionaliteit in termen van processen in tweeën te bevatten: Als sec uitvoerend orgaan of als 'linking pin'
- **Regionale samenwerking – Inhoudelijke thema's** Inhoudelijke thema's moeten voor een grote groep partijen sterk voldoen aan het 'grensoverschrijdende' criterium
- **Financieel beleid.** Alle partijen houden rekening met bezuinigingen, de mate waarin men verwacht dat deze moeten worden doorgevoerd verschilt evenals het moment van ombuigingen (nu onmiddellijk of na gedegen onderzoek binnen twee jaar). Een deel van de partijen houdt ook expliciet rekening met veel verdergaande ontwikkelingen als consequentie van ander landelijk beleid.
- **Veiligheid en leefomgeving.** Diverse verschillende thema's zijn hier voor partijen belangrijk: van bouwen naar beheersen, krimp als demografische verwachting en ruimtelijke ordening, parkeerbeleid dat past bij ambities en behoeften en Papendrecht als boodschappenstad of winkelstad.

Een werkzame coalitie draagt een eenheid van bereiken in zich en daarmee voor het vervolg medebepalend voor de keuze voor verdere gesprekken op basis van deze eenheid.

---

² zie mijn werknootitie "Procesvoorstel informatiefase coalitievoorstel 2010 v1_06" weergegeven in bijlage 2

³ Zie ook het begeleidend schrijven, weergegeven in bijlage 3

⁴ Zie ook "Tussentijds Verslag/Einde 2^e fase 16 maart 2010, weergegeven in Bijlage 4

Geen van de partijen werd uitgesloten als mogelijkheid in de coalitievorming en er zijn diverse verschillende samenstellingen als suggestie/gewenste coalitie meegegeven, waarbij unaniem als kern werd aangegeven: het PAB en de VVD.

Bovenstaande uitkomsten waarbij programma's en programma-accenten centraal stonden, gekoppeld aan het criterium van het rechtdoen aan de verkiezingsuitslag, waren voor mij richtinggevend om voor de derde ronde in eerste instantie het PAB, de VVD, D66 en de gecombineerde lijst CU/SGP uit te nodigen voor een verdere verdieping.

Derde fase (C₁:17 maart – 23 maart, C₂: 25maart – 30 maart 2010)

In de derde fase werd afgeweken van het initiële programma: Niet langer was er behoefte aan verdiepende gesprekken per partij maar was er bij mij meer behoefte aan inzicht tussen de gedeelde inzichten voor Papendrecht en de onderscheidende (zeg maar lastige) onderwerpen waar nader over moet worden onderhandeld tijdens de formatiefase.

Het onderzoek kende een tweedeling: In de eerste gezamenlijke bijeenkomst werd van de partijen afzonderlijk gevraagd een Sterkte/Zwakte analyse te maken met het oog op de coalitiesamenstelling op dat moment. Vervolgens werden deze ziensbeelden met elkaar plenair gedeeld en zonodig bij elkaar bevestigd op nadere duiding.

Vervolgens werd er in deelgroepen, waarbij er van iedere partij een vertegenwoordiger aanwezig was, 'plenair' van gedachten gewisseld over de hoofdthema's zoals die in de burgemeesterbrief bijlage c⁵ zijn weergegeven. Tot slot werden partijen gevraagd om separaat aan de bijeenkomsten een financiële paragraaf op te stellen, gegeven de uitkomsten van de gedachte-uitwisseling op het thema 'Financieel Beleid' en gekoppeld aan de tweede serie (inhoudelijke) thema's uit de burgemeesterbrief.

In een volgende bijeenkomst zouden deze notities met elkaar besproken worden op hoofdlijnen. Het was op dit procesmoment dat er vanuit de PAB en de VVD aan de informateur gevraagd werd een tweede constellatie te onderzoeken. Het PAB en de VVD zijn beiden van mening dat het onderzoek naar een alternatief nog steeds past binnen het streven om te komen tot een breed gedragen coalitie die recht doet aan de uitslag van de verkiezingen en die bijdraagt aan de vorming van een stabiel college. Ik kon mij in dit voorstel vinden en hanteerde de uitgangspunten ter toetsing hiervoor.

Omwille van de vergelijkbaarheid is er een identiek proces opgestart met de tweede constellatie bestaande uit het PAB, VVD, D66, CU en het CDA. De uitkomsten van de twee sporen kunt u terugvinden in bijlage 6 tot en met 8

Conclusies uit de derde fase

De uitkomsten van het onderzoek naar de twee afzonderlijke constellaties geven voldoende basis voor het vormen van een coalitie gebaseerd op een dergelijke constellatie en voldoen in essentie aan de aan mij meegegeven criteria. Het onderscheidende verschil tussen constellatie 1 en constellatie 2 is:

- recht doen aan het criterium van de verkiezingsuitslag sec. Het CDA heeft minder zetels ten opzichte van de uitslag 2006 weten te verwerven en de gezamenlijke lijst CU/SGP heeft geen zetels verloren.

---

⁵ Zie bijlage 9, de bijlage is een onderdeel van de zogenaamde burgemeestersbrief die alle partijen hebben ontvangen na de verkiezingen.

of

- Rechtdoen aan het criterium van de vorming van een stabiel college; Samenwerking wordt immers aangegaan voor (minimaal) vier jaar en onderling vertrouwen is hierbij een belangrijke succesfactor.

Op basis van mijn bevindingen zie ik op zich geen belemmerende uitkomsten om met de initiële constellatie verder te werken.

Conclusie informatiefase

De eerder genoemde kernpartijen (PAB en VVD) aangevuld met D66 hebben duidelijk aangegeven, direct voorafgaand aan dit verslag, dat zij het tweede criterium uit de conclusies zwaarwegender laten zijn in hun oordeel en vanuit die heroverweging voorkeur te geven aan de tweede constellatie.

Ik concludeer hieruit dat de coalitie die –dit alles afwegende– de grootste kans van slagen heeft om daadwerkelijk tot een collegevorming te kunnen komen, bestaat uit:

PAB, VVD, D66, ChristenUnie en CDA

Aanbevelingen vervolg – de formatiefase

Op basis van de verzamelde informatie uit de informatieronde, stel ik voor de volgende fase van het proces, de formatiefase, zo spoedig mogelijk te starten door gedelegeerde onderhandelaars van het PAB, VVD, D66, ChristenUnie en het CDA. Ik stel voor dat het PAB wederom daarin sturing geeft aan dit proces maar tevens kiest voor een samenwerkingsvorm⁶ om deze formering nader vorm te geven. De uitwerkingen van de thema's uit de informatiefase en aangevuld met de financiële notitie kunnen hierbij leidraad zijn om te snel te komen tot een akkoord op hoofdlijnen.

Men kan hierbij het volgende schema hanteren, waarbij de thema's gebaseerd zijn op de eerder genoemde bijlage bij de burgemeestersbrief en een specifieke duiding is terug te vinden in Bijlage 9. In dit schema is uitgegaan van de gewenste beschikbaarheid van de benodigde ondersteuning vanuit het ambtenarenapparaat:

Woensdag 07 april 2010 vanaf 20.00 uur	Bespreking thema's I, II en III
Donderdag 08 april 2010 vanaf 20.00 uur	Bespreking thema's IV en V
Vrijdag 09 april 2010 vanaf 20.00 uur	Bespreking inhoudelijke onderwerpen 1, 2, 3, 4 en 6
Zaterdag 10 april 2010 - ochtend	Bespreking inhoudelijke onderwerpen 5 en 9
Zaterdag 10 april 2010 - middag	Bespreking inhoudelijke onderwerpen 7 en 8
<i>Uitwerken notulen / uitkomsten besprekingen</i>	<i>Johan Luttik (Hoofd Communicatie = bij alle besprekingen)</i>
14 april 2010 vanaf 20.00 uur	Bespreking 1 ^e concept coalitieakkoord

⁶ Men kan er bijvoorbeeld voor kiezen om de lijsttrekkers/fractievoorzitters van de beoogde coalitie in gezamenlijkheid een centrale rol te geven onder leiding van een externe gespreksleider.

---

15 april 2010	Voorleggen 1 ^e concept coalitieakkoord aan de gemeentesecretaris: is dit akkoord vanuit managementoogpunt uitvoerbaar?
16 april 2010 vanaf 20.00 uur	Bespreking definitief concept coalitieakkoord
17 april 2010	Voorleggen definitief concept coalitieakkoord aan de burgemeester: is dit akkoord aanleiding voor het kenbaar maken van opvattingen uit bestuurlijk oogpunt?
22 april 2010 vanaf 19.30 uur tijdens een openbare raadsvergadering in de raadzaal	Presentatie coalitieakkoord Benoeming wethouders Benoeming voorzitters commissies en vertegenwoordigers in commissies e.d.

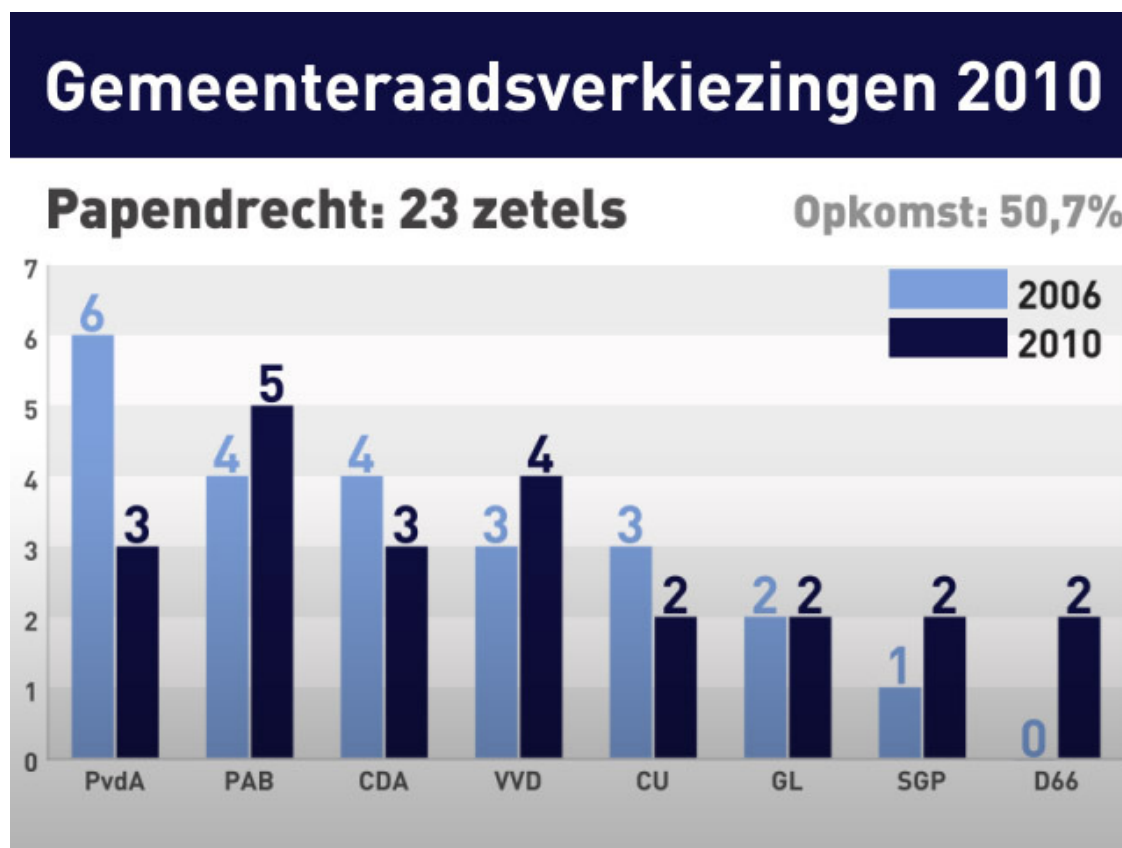

Tot slot

Alle partijen hebben in een open en constructieve wijze met mij samengewerkt om tot een afgewogen oordeel te kunnen vormen. Partijen hebben getoond over de eigen schaduw heen te durven kijken om zo de best mogelijke oplossing te vinden voor Papendrecht en de uitspraak van de kiezers recht te doen. Ik ben daarbij uitstekend gefaciliteerd en getoetst op democratisch handelen door de griffier, Mr. A.P.M.A.F. Bergmans.

Papendrecht, 6 April 2010

Bijlage 1 – Verkiezingsuitslag grafisch weergegeven

Bron: website PAB – www.p-a-b.nl

Bijlage 2 – proces voorstel/werknotitie

Proces informatie coalitievoorstel

Voorwerk informateur:

- Inventarisatie bestaande visiedocumenten/vastgesteld beleid (gemeentelijk, regionaal, provinciaal), programma's deelnemende partijen
  - Actueel overzicht bestaande zetel- en portefeuillevverdeling
-

Fase 1

Dinsdag 9 maart 2010

- Presentatie en draagvlak informateur

Fase 2

Woensdag 10 maart tot en met dinsdag 16 maart 2010

- Parallele zittingen alle betrokken en gecommitteerde partijen:
  - Coalitievoorstel op hoofdlijnen

voorzitter: J.M. de Geus.....

ambtelijke ondersteuning: Mr. A.P.M.A.F. Bergmans

Woordvoering:...J.M. de Geus

- Data/tijden:
  - Coalitievoorstel:
    - i. vrijdag 12 maart 2010: 16.00 - 17.00 uur: ChristenUnie
    - ii. vrijdag 12 maart 2010: 17.00 - 18.00 uur: Papendrechts Algemeen Belang.

    - iii. zaterdag 13 maart 2010: 10.00 - 11.00 uur: D66
    - iv. zaterdag 13 maart 2010: 11.00 - 12.00 uur: PvdA
    - v. zaterdag 13 maart 2010: 12.00 - 13.00 uur: VVD
    - vi. zaterdag 13 maart 2010: 13.00 - 14.00 uur: CDA
    - vii. zaterdag 13 maart 2010: 14.00 - 15.00 uur: SGP
    - viii. zaterdag 13 maart 2010: 15.00 - 16.00 uur: GroenLinks
  - Gespreksduur ca 1 uur

- Politieke gespreksagenda zie thema's burgemeesterbrief bijlage 3

- Vertrouwen in en dienstverlening door de overheid
- Regionale samenwerking – Aansturing
- Regionale samenwerking – Inhoudelijke thema's
- Financieel beleid
- Veiligheid en leefomgeving
- ..... (door deelnemers in te brengen)

- Inventarisatie
- Bereidheid/wens om zitting te nemen in het nieuw te vormen college - al dan niet 'breekpunten' - wethouderskandidaat
- ...

	Bereid zitting te nemen in college		Aanwezigheid te bespreken 'breekpunten'		Wethouders-kandidaat
	Ja	Nee	Ja	Nee	
PvdA					
CDA					
Papendrechts Algemeen Belang					
VVD					
SGP					
D66					
Christen Unie					
GroenLinks					

- Rapportage
  - presentatie 16 maart 2010

Fase 3 Verdieping

Woensdag 17 maart tot en met donderdag 25 maart 2010

- Uitgangspunten politieke verkenningen (onderhandelingen in formatiefase: fase 4 en verder):
  - doelstelling is een akkoord op hoofdlijnen te kunnen realiseren op basis van voorstel
  - afspraken over de bespreekpunten kunnen zowel inhoudelijk als procesmatig van aard zijn
  - Toetsing op uitgangspunten
- Parallele zittingen beoogde en gecommiteerde partijen:
  - Coalitievorming/-voorstel (krijgt vervolg in fases 4 t/m 10)
voorzitter: J.M. de Geus
ambtelijke ondersteuning: Mr. A.P.M.A.F. Bergmans
- Data/tijden:
- Coalitievoorstel
  - i. 17 maart avond
  - ii. 18 maart avond
  - iii. 19 maart avond
  - iv. 22 maart overdag
  - v. 23 maart avond
- Politieke gespreksagenda zie o.a. thema's burgemeesterbrief bijlage 3 en uitkomsten eerste verslag
  - Uitwerking structuurvisie
  - Binnenstedelijke herontwikkeling
  - Maatschappelijke ontwikkeling
  - Jeugd
  - Wijkgerichte aanpak
  - Onderwijs
  - Werkgelegenheid
  - Verkeer en vervoer
  - Openbaar groen
  - ..... (nog in te brengen door deelnemers)
-

Inventarisatie

Bijlage 3 - Begeleidend schrijven procesvoorstel

Papendrecht 10 maart 2010

Geachte dames en heren onderhandelaars

Hierbij ontvangt u de dinsdagavond gememoreerde werkwijze voor de informatiefase. Ter voorbereiding heb ik voor de komende fase de gesprekstema's benoemd met de mogelijkheid tot aanvulling van één ander thema. In de gesprekken van de eerste informatie ronde vraag ik u zich te beperken tot gedachte-uitwisseling op het zogenaamde derde niveau van informatie- en kennisverwerving zoals in onderstaande tabel is weergegeven. In de vervolgfase (fase 3) kunnen we ons dan richten op zogenaamde tweede orde aspecten.

	Eerste orde	Tweede orde	Derde orde
Vragen	Wat en hoe?	Waarom?	Waartoe?
Domein informatie	Resultaten, regels	Inzichten	Principe, waarden
Kennis-categorie	Behoren, weetjes	Begrijpen, weten	Willen, durven, zijn
Resultaat	Realiseren, verbeteren	Vernieuwen	Ontwikkelen

Ik wens u veel wijsheid en inspiratie bij de voorbereiding van onze gesprekken en kijk uit naar de ontmoeting.

Mocht u nog verdere vragen hebben kunt u deze per mail stellen via uw raadsgriffier:

f.bergmans@papendrecht.nl

Met vriendelijke groet

J.M. de Geus

Bijlage 4 - Tussentijdsverslag

Papendrecht, 16 maart 2010

Dames en heren,

Afgelopen vrijdag en zaterdag heb ik met alle partijen open en constructieve gesprekken gevoerd in het kader van mijn opdracht om tot een coalitievoorstel te komen dat voldoet aan de gestelde criteria:

- Een brede coalitie
- Die recht doet aan de verkiezingsuitslag
- En bijdraagt aan de vorming van een stabiel college.

In deze zogenaamde tweede fase⁷ bent u allen gevraagd om op basis van vijf hoofdthema's uw standpunten en ideeën te formuleren welke voor uw partij van groot belang zijn. Belang in termen van uw zienswijze voor de toekomst van Papendrecht en in termen van het bereiken van en zorg dragen voor een stabiel bestuurlijke inrichting voor Papendrecht. Desgewenst kon u zelf een aanvulling op deze thema's geven, enkelen van u hebben hiervan gebruik gemaakt om specifieke accenten met mij te delen. In deze gesprekken heb ik u tevens uitgenodigd aan te geven welke politieke aspecten van doorslaggevende aard zijn in termen van mogelijke samenwerking.

Bij de vijf aangereikte thema's bleken, voor ieder thema, twee hoofdrichtingen te bestaan in de optiek van de partijen en maakte iedere partij haar positie daarin duidelijk.

- **Vertrouwen in en dienstverlening door de overheid.** Hierbij speelt aandacht voor de wijk versus aandacht voor Papendrecht als geheel. De meeste partijen opteren voor een zelfstandig voortbestaan van Papendrecht. Daarnaast willen een aantal partijen een expliciete één-loket benadering en eigenaarschap vanuit de gemeente als speerpunt, voor anderen gaat het met name om de verbetering van gepercipieerde dienstverlening;
- **Regionale samenwerking – Aansturing.** Alle partijen willen de gedeelde samenwerking voortzetten. Verschil tussen partijen ligt tussen de keuze voor een efficiëncyslag sec enerzijds en een efficiëncyslag met takendiscussie anderzijds. Daarnaast is ook de functionaliteit in termen van processen in tweeën te bevatten: als operationeel uitvoerend orgaan of als 'linking pin';
- **Regionale samenwerking – Inhoudelijke thema's.** Inhoudelijke thema's moeten voor een grote groep partijen sterk voldoen aan het zogenoemde 'grensoverschrijdende' criterium;
- **Financieel beleid.** Alle partijen houden rekening met bezuinigingen, de mate waarin men verwacht dat deze moeten worden doorgevoerd verschilt evenals het moment van ombuigingen (nu onmiddellijk of na gedegen onderzoek binnen twee jaar). Een deel van de partijen houdt ook expliciet rekening met veel verdergaande ontwikkelingen als consequentie van ander landelijk beleid;
- **Veiligheid en leefomgeving.** Diverse verschillende thema's zijn hier voor partijen gelijkelijk belangrijk: van bouwen naar beheersen, krimp als demografische verwachting en ruimtelijke ordening, parkeerbeleid dat past bij ambities en behoeften en Papendrecht als

---

⁷ zie mijn werknootitie "Procesvoorstel informatiefase coalitievoorstel 2010 v1_06"

boodschappenstad of winkelstad. Er is ook een grote overeenkomst met betrekking tot de wijze van invulling van het gebied ten noorden van de A15.

Een werkzame coalitie draagt een eenheid van bereiken in zich en is daarmee voor het vervolg medebepalend voor de keuze voor verdere gesprekken op basis van deze eenheid.

Recht doen aan de verkiezingsuitslag. Bij het recht doen aan de verkiezingsuitslag, los van gedeelde standpunten zijn er ook drie hoofdgroepen te onderscheiden: Winnaars, niet-winnaars/niet-verliezers en verliezers. In de keuze voor verdere gesprekken is ook hiermee rekening gehouden.

Een brede coalitie. Bij deze afweging speelt nadrukkelijk de grotendeels breed gedragen gedachte van het betrekken van de burgers bij de politiek. Enerzijds betekent dit op weg naar een redelijk open akkoord versus een meer geconcretiseerd akkoord, anderzijds de mate waarin oppositie kan worden vormgegeven; van ondersteunend aan de coalitie tot kritisch prikkelend. Debat als spel wordt door partijen als niet ter zake doende gehouden. De burger proactief betrekken is voor een aantal partijen een expliciete opdracht aan raad en aan later te vormen college.

In de gesprekken zijn verschillende varianten van meerderheidscombinaties , op basis van gewenstheid door betrokkenen, de revue gepasseerd.

Uitnodiging voor woensdag 17 maart 2010

Afwegende de drie genoemde criteria, de accenten die u mij in openheid en eigen keuze heeft aangereikt en omwille van de voortgang in het proces, wil ik mij in de derde fase laten informeren op een concreter niveau op het gebied van stabiel bestuur en inhoudelijk richtingen.

Ik nodig daarom een beperkt aantal partijen uit om in gezamenlijkheid verder van gedachten te wisselen. Dit betekent geenszins dat andere partijen niet meer tot het informatieproces behoren. Het kan zelfs zijn dat op korte termijn andere gesprekspartners (mede) worden uitgenodigd. Ik vraag u allen dan ook om op de gestelde data oproepbaar te zijn. U zult in zo'n geval zo tijdig mogelijk een uitnodiging ontvangen.

Het is vanwege bovenstaande dat ik hierbij voor woensdagavond 17 maart 2010 20.00 uur in het Golden Tulip Hotel te Papendrecht voor een vervolgesprek uitnodig de gesprekspartners van PAB, VVD, D66 en de gecombineerde lijst ChristenUnie/SGP.

J.M. de Geus

Bijlage 5 - Herzien Werkprogramma fase 3

Agenda 17 maart 2010

Onderzoek naar Stabiliteit en Inhoudelijke richting

20.00: Welkom

- Terugblik bijeenkomst 16 maart
- Nadere duiding door informateur

20.15 : Uitleg werkvorm deel 1 “Werken aan haalbaarheid”

[Per partij op flap Sterktes, Zwaktes van constellatie, Kansen en Bedreigingen voor constellatie]

20.45: Plenaire Inventarisatie

1^e conclusies

21.00: Uitleg werkvorm 2 “Werken aan Bereiken”

[2 groepen discussiëren 30 minuten over een toegewezen thema –delegatie mag worden bepaald door afzonderlijke fracties- en trachten in 10 minuten resultaten weer te geven op papier]

21. 40: Plenaire Inventarisatie

2^e conclusies

21:55: Inventarisatie vervolgstap

[volgende bijeenkomst verder met twee andere thema’s]

Berichtgeving

Ca 22.00 : Afronding en einde

Agenda 18 maart 2010

Onderzoek naar Inhoudelijke richting en Financiële kaders

20.00: Welkom

- Terugblik bijeenkomst 17 maart
- Nadere duiding door informateur

20.15 : Uitleg werkvorm deel 2 “Werken aan Bereiken”

[2 groepen discussiëren 45 minuten over een toegewezen thema –delegatie mag worden bepaald door afzonderlijke fracties- en trachten in 10 minuten resultaten weer te geven op papier]

21. 15: Plenaire Inventarisatie

2^e conclusies

21.30: Financiële notities – Aankondiging opdracht

Berichtgeving

Ca 22.00 : Afronding en einde

Constellatie 2:

Agenda 25 maart 2010

Onderzoek naar Stabiliteit en Inhoudelijke richting

20.00: Welkom

- Terugblik bijeenkomst 23 maart
- Nadere duiding door informateur

20.15 : Uitleg werkvorm deel 1 “Werken aan haalbaarheid”

[Per partij op flap Sterktes, Zwaktes van constellatie, Kansen en Bedreigingen voor constellatie]

20.45: Plenaire Inventarisatie

1^e conclusies

21.00: Uitleg werkvorm 2 “Werken aan Bereiken”

[2 groepen discussiëren 30 minuten over een toegewezen thema –delegatie mag worden bepaald door afzonderlijke fracties- en trachten in 10 minuten resultaten weer te geven op papier]

21. 40: Plenaire Inventarisatie

2^e conclusies

Berichtgeving

Ca 22.00 : Afronding en einde

Agenda 30 maart 2010

Onderzoek naar Inhoudelijke richting en Financiële kaders inclusief Financiële notitie CDA

20.00: Welkom

- Nadere duiding door informateur

20.15 : Uitleg werkvorm deel 2 “Werken aan Bereiken”

[2 groepen discussiëren 45 minuten over een toegewezen thema –delegatie mag worden bepaald door afzonderlijke fracties- en trachten in 10 minuten resultaten weer te geven op papier]

21. 15: Plenaire Inventarisatie

2^e conclusies

21.30: Financiële notities – Duiding vervolg traject

Berichtgeving

Ca 22.00 : Afronding en einde

Bijlage 6 - Uitkomsten constellatie 1

SWOTS Constellatie 1

PAB

S (Sterkte)	W (Zwakte)
+ 15 zetels + naar buiten willen treden + openstaan voor bestuurlijk vernieuwing	- CU / SGP politieke grondslag , levensbeschouwing - continuïteit - in deze samenstelling geen middenpartij
O (Kansen)	T (bedreigingen)
+ vertrouwen in de politiek herstellen	- impopulaire maatregelen wellicht nodig - verlies van zelfstandigheid

VVD

S (Sterkte)

- + er is ambitie
- + enthousiasme voor Papendrecht
- + breed (div. partijen, 15 zetels)

W (Zwakte)

- diversiteit aan ideologische grondslag
- inzicht in aanknopingspunten

O (Kansen)

- + nieuw elan
- + gaan voor een sterk Papendrecht

T (bedreigingen)

- economische crisis
- lastige keuzes / impopulaire maatregelen wellicht nodig
- inspelen op diversiteit
- verlies van zelfverstandigheid

D66

S (Sterkte)

- + Financieel beleid
- + regionaal beleid
- + verantwoordelijkheid nemen en afleggen

W (Zwakte)

- 15 zetels
- groene, jonge groep
- verschillende standpunten over het groen in de gemeente
- onzekere ontwikkelingen: van groei naar beheer

O (Kansen)

- +herindeling vs. nat. Bestuur
- + bezuinigingen
- + veranderingen in de zorg

T (bedreigingen)

- levensbeschouwing
- economisch beleid (richting bedrijfsleven)

ChristenUnie

S (Sterkte)

- + sterke focus op inwoner
- + transparant, zichtbaar voor en in samenleving

W (Zwakte)

- nieuw team zonder gezamenlijke ervaring

O (Kansen)

- urgentie leidt tot actie; niet langer talmen om duidelijk beleid te communiceren
- kantelpunt kan benut worden met frisse nieuwe aanpak door een nieuw team/ focus
- gezamenlijk programma's van deze partijen zijn concreet en kunnen worden ingevuld tot concreet programma. Actieniveau

T (bedreigingen)

- Nationaal financieel perspectief maakt keuzes onvermijdelijk
- zware oppositie van "bestuurderspartijen"
- historisch "wantrouwen" richting PAB

SGP

S (Sterkte)

- + diversiteit van de groep
- + elkaar scherp houden
- + 15 van de 23: breed draagvlak

W (Zwakte)

- diversiteit in gedachtegoed (SGP - D66)
- onderling vertrouwen

O (Kansen)

- + eenheid naar buiten toe (zwalken), richting samenleving
- + Drechtsteden samenwerken
- + sterke oppositie

T (Bedreigingen)

- meningen over de Drechtsteden
- eenheid naar buiten toe = "klik"
- visie op bezuinigingen (theater/sport)
- onderling vertrouwen

Thema: Regionale samenwerking

- Lokaal wat kan versus centraal wat moet
- Beleid voorbehouden aan Papendrecht “dus vooral uitvoering”
- Loket in Papendrecht voor alle burgertaken
- Aansturing versterken / meegeven
Boodschap duidelijker (vergelijk bestuurlijke besprekingen rond Containerterminal in Albasserdam + versterken terugkoppeling aan/naar Papendrecht)
- Voor alsnog niet meer naar de Drechtsteden, overwegen wat terug moet, bijvoorbeeld eigen communicatiefunctie

Thema: veiligheid en leefomgeving

Leefomgeving

- Herstructurering Wijken is opgave -> aandacht voor veiligheid en voorzieningen
- Laagdrempelige voorzieningen in wijk
  - Overlaten aan inwoners?
  - Hergebruik gebouwen
    - ✓ Faciliteren / regierol
    - ✓ Geen geld voor nieuwe voorzieningen
    - ✓ Jeugd 9 – 12 jaar
- Groen versus rood
  - Minimaal compenseren
  - Niet boven als (VVD / ChristenUnie gematigd)
  - Slobbengors groen
- Voorzieningen lokaal en binnen A15 grens
- Groen in de wijk is belangrijk

Thema: dienstverlening

- Loketfunctie in Papendrecht
  - Burgerzaken
  - WMO
- Servicegerichtheid
  - Houding
    - Communicatief
    - Initiatief
    - Afspraken
  - Middelen (digitaal)
  - Raad/College/Ambtenaren
- “Visie op dienstverlening”
  - Doorpakken
  - Aansturing
- Vermindering regeldruk
  - Kapvergunning afschaffen?
  - Visvergunning

- Beleid opzetten
  - Maatschappelijke initiatieven stimuleren / faciliteren
- Aandacht voor schuldhulpverlening
  - Preventief! / op wijkniveau
- Bureau sociale raadslieden (faciliteren)
- Interactieve beleidsvorming
  - Heldere kaders / verwachtingen managen
  - Raad beslist
- Aandacht voor ondernemers
  - Wezen wat er speelt
  - Loket / aanspreekpunt
  - Regels gebaseerd op wantrouwen -> WMO
- Politieke vernieuwing
  - Burger betrekken
  - Ander vergadermodel?
  - Spannender debatteren?

Thema: Veiligheid en leefomgeving

- Gevoel is belangrijk (subjectieve beleving vs. cijfers)
- Hangjeugd problematiek
  - Jongerenwerker
  - Voorzieningen
  - Lik-op-stuk beleid
  - 80% doet het goed
  - Geen jobs -> sporten
  - Preventie!
  - Kijk naar landelijke successen / geen experiment
  - Wijkgericht werken
  - Lobby / prioriteiten blauw op straat “Drechtsteden”
    - BOA

Thema: Financieel beleid

- Nu keuzes maken
  - Interactief communiceren
  - verwachttingsmanagement
- Inventarisatie majeure opgaven
  - Structuurvisie
- Geen lastenverzwaring (inflatoir)
- Overgang naar beheergemeente
- Van bezuinigen naar ombuigingen
- Alles in kostensfeer is bespreekbaar
  - Wat gaan we minder doen?

Bijlage 7 - Uitkomsten constellatie 2

Golden Tulip, 25 maart 2010. Thema's en SWOT

SWOTS Constellatie 2

PAB

(S) Sterkte

(W) Zwakte

- 16 zetels
- Bestuurlijke ervaring continuïteit
- Weinig controversiële punten / programma overeenkomst
- Naar buiten willen treden, ontmoeting met inwoners

(O) Kansen

(T) Dreigingen

- Vertrouwen in de politiek herstellen
- Vertrouwen als team
- Impopulaire maatregelen / bezuinigingen

VVD

(S) Sterkte

- Ambitie
- Nieuw elan
- Brede coalitie
- Ervaring in het team

(W) Zwakte

- Ideologie
- Nieuw team (onderlinge verhoudingen)

(O) Kansen

- Uitvoeren hervormingsagenda
  - Financiën

(T) Dreigingen

- Economische crisis
  - Lastige keuzes
- Verlies zelfstandigheid van Papendrecht

D66

(S) Sterkte

- 1 zetel meer (16 zetels)
- Financieel beleid
- Regionaal beleid
- Rentmeesterschap (beheersfilosofie)
- Groen

(W)Zwakte

- Zondag
  - Sport
  - Theater
  - Winkels
- Ervaring
- Groei -> beheer (noodzaak tot maatregelen)

(O) Kansen

- Positie Papendrecht: zelfstandigheid
- Bezuinigingen
- Aanpassen zorg

(T) Dreigingen

- Vertrouwen in de groep
- Bezuinigingen

ChristenUnie

(S) Sterkte

- Sterke focus op de inwoner
- Transparant, zichtbaar voor en in de samenleving
- Stevig verankerd in de samenleving (16 zetels)

(W) Zwakte

- Nieuw team zonder gezamenlijke ervaring (wel bestuurservaring)

(O) Kansen

- Urgentie leidt tot actie
- Kantelpunt aangrijpen voor nieuwe aanpak
- Gezamenlijk program op actieniveau (overlap op actieniveau)

(T) Dreigingen

- Financieel perspectief
- Historisch “wantrouwen” richting PAB (= dit wantrouwen zien te keren)

CDA

(S) Sterkte

- Breed / ruime meerderheid
- Over “links” en over “rechts”
- Deskundigheid
- (ver)binding met samenleving
- Mix lokaal + landelijk
- Raadfracties die college ondersteunen

(W) Zwakte

- Ambitie passen in kaders
- Onervarenheid (als eigen CDA fractie /groep)

(O) Kansen

- Nieuw college en nieuw elan
- Frisse start
- Nieuw elan / inspiratie
- Prikkelende / complementaire oppositie over links en over rechts
- Regionale samenwerking
- Enige ruimte voor afwijkende standpunten zonder stabiliteit in het team aan te tasten

(T) Dreigingen

- Bezuinigingen/financiën
- Druk op zelfstandigheid
- Mogelijkheid tot lokale invloed op regionale ontwikkelingen

Thema: Regionale samenwerking

Goede rolverdeling (en invulling positie: bijv. aandeelhouder, deelnemer in een GR; wil je beleid of en/of uitvoering; welke grip wil je houden en hoe haal je terug wat er gebeurt, hoe de verantwoording te regelen)

Opdrachtgever / nemer

Lokaal wat lokaal kan
Regionaal wat we zelf niet kunnen
Efficiency

Dienstverlening dichtbij de burger

Thema Veiligheid en leefomgeving

Inventariseren -> welke thema's
-> werken aan gevoel .....

Jongeren:

- Stimuleren
- Sport
- Voorzieningen
- Lik op stuk
- Wijkgericht werken
- Diverse wijzen van JOP's
  - Zaalje / gebouw
- Buurtpreventie / coach
  - Aanspreken op
- Lobby - Drechtsteden

Dreigende problematiek uit Dordrecht

Thema: Vertrouwen in dienstverlening

Loketfunctie

- Met affiniteit voor Papendrecht
- Via alle kanalen en met één contactpersonen
- Kennis in huis hebben
- Organisatie geeft Antwoord, de Burger vraagt
- Doelgroepafhankelijk naar buiten treden: meer weten wat er buiten speelt, bijv. bij ondernemers

Overig

- Bevorderen zelfredzaamheid
- Ambtenaar weet wat er buiten leeft (idem m.b.t. college en raad)
  - werkt van buiten naar binnen
- Minder regeldruk
- Handelen uit vertrouwen

Cultuur en structuur

- Vertrouwen in overheid
- Minder tijd politiek bedrijven
- Meer tijd voor inwoners
- Maak de Politiek aantrekkelijker
  - Commissie:
    - opiniërend !
    - prikkelend
    - durf elkaar uit te dagen
  - Op hoofdlijnen naar/in de raad terug koppelen (= niet herhalen)
- Meer transparant in wat je doet!
  - Waar geld het geld van de burger heen
- Steek meer tijd in je eigen volksvertegenwoordigende rol als raad(slid) in de samenleving en wek daarmee vertrouwen van de samenleving!
- Lik op stuk bij vandalen

Thema: Financiële beleid

- OZB: alleen inflatie
- Vasthouden aan sluitend meerjarenperspectief, voor 4 en voor 8 jaar (visie)
- Ombuigingen voor “bezuinigingen” (al in 2010)
- Nu starten met zuinig zijn en overhouden
- Minder overheid en meer ruimte voor de samenleving (meer verantwoordelijkheid)
- Sober en doelmatig
- Geen reparatie van Rijksbeleid
- Opdrachtgeverschap beter vormgeven (efficiëntievoordelen) richting:
  - Verbonden partijen
  - Drechtsteden

Bijlage 8 - Financiële notities

Verzameling Financiële Notities

Papendrecht, 23 maart 2010

PAB

Inhoudelijke onderwerpen.

Huiswerk PAB 23 maart 2010

1. Uitwerking structuurvisie

- Visieontwikkeling t.n.v. A15. > Wat willen we: Groen en recreatieve invulling. Wandel- en fietspaden en landschapselementen inbrengen.
- Sportcomplex Lange Tiendweg > is overeenstemming over, uitvoeren. Kostenbeheersing belangrijk bij nieuwbouw en bij exploitatie. Jeugdcentrum Interval continueren op dezelfde of andere locatie. Geen gat laten vallen in jeugdactiviteiten tussen sloop en nieuwbouw jeugdcentrum.
- Actualiseren centrumgebied > Kwaliteit buitenruimte op niveau handhaven. Raadhuisplein (nu alleen parkeerplaats hoogwaardig inrichten. Mooi plein van maken met fontein, banken en bomen.
- Historisch dijklint > Aantasting voorkomen. Procedures Welstandsbeleid die bescherming historisch dijklint te niet doen aanpassen.
- Ontwikkeling bedrijventerreinen > Oost eind herstructurering voortzetten. Fokker/Stork (Strikefighter) faciliteren bij ruimtevrage.

2. Binnenstedelijke ontwikkeling

- Integrale wijkvoorziening > faciliteren activiteiten vanuit de wijk. Wijkgebouw, Hoed enz.
- Woningbouw > Duurzaam en levensloopbestendig bouwen. Programma afstemmen op beschikbare ruimte. Handhaven of uitbreiding groen in woonwijk, groen dus niet bebouwen. Goed woonmilieu.
- Maatschappelijke voorzieningen > Hoed
- Aandacht voor financiering > Slim bouwen, maximaal benutten bouwruimte, parkeren op eigen terrein.
- Samenwerking andere partijen.: Goede afstemming, communicatie.

Overige punten 3 t/m 7.

Jeugd: Voldoende activiteiten voor jeugd en voldoende jongerenwerkers. Aanpak vandalisme en verhaal van schade op de vanden.

Voor het overige bestaande activiteiten voortzetten dan wel uit kostenoverwegingen ombuigen.

8. Verkeer en vervoer

- Kosten/batenanalyse HOVD. Uitbreiding vaartijden waterbus in de avonduren en weekend.
- Onderzoeken uitstelmogelijkheid aanleg mega-verkeersplein tot na 2014.
- Parkeerbeleid in centrumgebied. Stimuleren parkeren in parkeergarages i.p.v. in woonstraten.
- Fietsenstalling > Aanleg overdekte fietsenstalling in het centrum.
- Fietsen: Doorgaande fietsroute aanleggen langs 3rivierenpunt Slobbengors

9. Openbaar groen

- Onderhoud openbaar groen verbeteren

- Aandacht voor parken > onderhoud Vondelpark aanpakken (bewoners klagen dat park en wandelpaden onder water staan na een flinke regenbui)
- Recreatiefunctie openbaar groen > Kwaliteitsniveau recreatieve inrichting Slobbengors rivierzijde opkrikken.
- Jops > Voldoende Jops op plaatsen waar geen overlast is.
- Uitbreiding groen > Start maken met uitvoering ecologische verbindingzone Polder Nieuwland. (ontwerp is geheel gereed, financiële dekking is geheel rond, al in 2005, nog steeds niet gestart)

Algemeen

In de Drechtsteden stoppen met bedenken van nieuwe dure ambitieprojecten. Prioriteit geven aan basiszaken bij het maken van keuzen, zoals onderhoud bestrating cq buitenruimte.

Stoppen i.v.m. kostenreductie met Hollands glorie (Hollandhouse enz.) en de Pieken (opknappen Dordtse binnenstad)

Terug naar Papendrecht van een aantal uitbestede taken zoals communicatie, facilitaire zaken (postverwerking.)

Uitvoeren aanbevelingen rapport Rekenkamercommissie Stuurmogelijkheden verbonden partijen.

Bezuinigingsopdracht/taakverdeling van > 15% voor de Drechtsteden doorvoeren.

Bezuiniging op sociaal beleid zoeken in kwantiteit i.p.v. in kwaliteit.

Aanpakken bureaucratie in de Drechtsteden, efficiëntie voorop. Opbrengst bezuinigingslag ten goede laten komen aan de gemeenten.

Geen lastenverzwaring burgers die groter zijn dan inflatiecorrectie.

Communicatie: Uitvoeren verbetervoorstellen rapport Rekenkamercommissie.

VVD

De VVD stelt voor om in elk geval de korte en lange termijn effecten van de hierondergenoemde maatregelen te onderzoeken, en deze te betrekken in de overwegingen om te komen tot het financieel beleid voor de komende 4 tot 8 jaar

Gevolgen bezuinigingen rijksoverheid

1. Volgen van rijksbeleid inzake de uitwerking van de bezuinigingsmaatregelen van de rijksoverheid. Hoofdtregel luidt: "Geen reparatie rijksbeleid vanuit lokale middelen";
2. Volume van beïnvloedbare dienstverlening zoals handhaving door derden houdt gelijke tred met negatieve accresontwikkeling c.q. de procentuele bezuiniging van de rijksoverheid;
3. De ontwikkeling van de hoogte van ondersteunende subsidie houdt gelijke tred met de accresontwikkeling c.q. de procentuele bezuiniging van de rijksoverheid;

Terugtrekkende overheid

4. Sportvoorzieningen kostendekkend met het uitgangspunt dat voor volwassen sporters geen gemeentelijke subsidie wordt ontvangen;
5. Dienstverlening aan de burger op alle terreinen kostendekkend waarbij een efficiënte uitvoering van het proces de financiële taakstelling is voor uitvoerende (gemeentelijke) diensten;
6. Onderzoek naar afstoten c.q. beperken van aantal gemeentelijke eigendommen en strategische grondposities;
7. Ontwikkelingen centrumplan via PPS (publieke-private samenwerking) constructies c.q. temporiseren of extensiveren; uitgangspunt: ondernemer is leidend, overheid creëert randvoorwaarden/ prestatie eisen, overheid laat uitvoering/ontwikkeling over aan marktpartijen.

Regelgeving

8. Het programma "andere overheid" wordt getemporeerd tenzij er direct aantoonbare besparingen door geautomatiseerde dienstverlening kunnen worden gerealiseerd;
9. Beperken aantal beleidsnotities aan raad en college;
10. Juridische kaders opzoeken bij actualisatieverplichtingen zoals bestemmingsplannen en "visies" om e.e.a. intern sober en doelmatig bij te houden.
11. De effectiviteit van beheerprogramma's evalueren en mogelijk terugschakelen naar een eenvoudigere goedkopere minder bureaucratische beheersvorm.
12. Handhavingscapaciteit aanpassen bij maatschappelijk draagvlak;
13. Per portefeuille samen met maatschappelijk middenveld ineffectief beleid schrappen; denk aan de 80/20 regel en pas die consequent toe;
14. Opdrachtverlening aan samenwerkingsverbanden en verbonden partijen professionaliseren met als doel een beter bij de vraag aansluitend dienstverleningspakket.

Efficiency organisatie

15. Iedere investering (vooral ICT) wordt getoetst op financieel voordeel;
16. Zienswijze (visie) op dienstverlening Drechtsteden en onderzoeken mogelijke besparing in efficiency;
17. Reparatie prevaleert boven vervanging of vernieuwing; ook al is een bedrijfsmiddel afgeschreven;

18. Ambtelijke organisatie verjongen en kiezen voor talent in combinatie met bestaande ervaring bij het invullen van vacatures (gezonde mix); inhuur alleen op basis van expertise en beperken door koppeling met eigen medewerkers;

19. In beginsel beleidsnotities e.d. zelf opstellen en niet extern.

20. Bezuinigen op flankerend personeelsbeleid zoals cultuurtrajecten. De formatie zoveel mogelijk getalsmatig op sterkte houden. Productiviteitsafspraken met het management. Investeren in scholing met het effect directe kennisverbreding en /of productiviteitsverbetering.

Financiële maatregelen

21. Nieuw beleid voor oud beleid (kostenneutraal);

22. Schrappen investering turbotonde;

23. Investerings opschuiven in de tijd. Dit is óók voor het nieuwe sportcentrum een optie.

24. Onderhoud gebouwen op basis van instandhouding “sober en doelmatig”;

25. Onderzoek naar financiële effecten van mogelijke verzelfstandiging theater, interval, sportvoorzieningen, (daarin betrekken mogelijkheden tot privatiseren of op afstand zetten);

26. Taakstellend financieel uitgaven kader aan de GR Drechtsteden stellen;

27. Taakstellend financieel uitgavenkader aan GR Zuid-Holland-Zuid stellen.

Geen bezuinigingen:

1. Geen nieuwe gemeentelijke parkeerheffingen en Manden maken II programma dient te worden uitgevoerd

2. Uitvoeren bedrijfsterreinrevitaliseringsprogramma's volgens intensief ruimtegebruik;

3. Handhaven geplande functionaliteit en oppervlak nieuw sportcentrum

4. Klein en jaarlijks rioolonderhoud, groen en wegenonderhoud.

D66

Financieel beleid D66 ivm coalitiebespreking mrt 2010

1. Doelstelling: sluitende begroting
2. Bij majeure bezuinigingen kan het zijn, dat 2011 met een tekort sluit mits dit in de drie volgende jaren wordt goedge maakt
3. Reserveer een eventueel overschot 2010
4. Nu al -in 2010- gaan bezuinigen
5. Speciale taakgroep “reductie tekort sportcomplex” al in 2010 resultaat
6. Gemeentelijke belastingen in eerste instantie met de inflatiecorrectie omhoog
7. Onderzoek naar voren halen mbt de gemeentelijke inkomsten in 2012 en later (verkoop grond, activa)
8. In 2010 bezuinigingen afspreken voor 2011 e.v.
  - Afslanken “Drechtsteden” met 10% en in 2012 eveneens 10%
  - Afslanken “eigen ambtelijk apparaat” met 10% en in 2012 eveneens 10%
  - Verhogen eigen bijdragen volwassenen voor sport en cultuur dmv verlaging subsidies met 20%
  - Staken van bepaalde gemeentelijke activiteiten door de burger zelf verantwoordelijk te stellen
  - Bezuinigingen in de sociale sector met 10% en in 2012 eveneens 10%
9. Inventarisatie van de absoluut vereiste (vervangings)investeringen

Opm.: a. voor D66 zijn bezuinigingen nooit generiek

b. er dient gekeken te worden of we de juiste dingen doen en of wij die goed doen

c. nieuw voor oud

STANPUNT D66 mbt

1. DE POSITIE VAN DE VROUW: volledige emancipatie; SGP mag zich van stemming onthouden; tegenstemmen onacceptabel
2. EXPLOITATIE NIEUWE SPORTCENTRUM : taskforce dient tekort van € 1 miljoen minimaal terug te brengen naar € 0,5 miljoen
3. ZONDAGSSLUITING WINKELS: hierin neemt D66 een neutraal standpunt in; bij voorkeur overlaten aan de middenstand zelf; is de meerderheid van de Raad voor sluiten, dan kan D66 daar goed mee leven

CU

Bijdrage ChristenUnie:

De opgave waarvoor wij staan is keuzes maken in wat we willen bereiken, met welke middelen, binnen de context van de recessie. Deze keuzes betreffen dus specifiek vanuit de financiële invalshoek.

De ChristenUnie ziet Papendrecht als een woongemeente waar voorzieningen ruimschoots aanwezig zijn. Dit betekent concreet dat Papendrecht niet of nauwelijks afhankelijk zijn van buurgemeenten.

Dit is wat ons betreft ook het uitgangspunt van keuzes die we moeten maken. Zaken die buiten het bereik van Papendrecht liggen betreffen *die* voorzieningen die voor een beperkt gezelschap gebruikt worden. De opgave voor deze groep gebruikers zal zijn om of de betreffende voorziening te delen met een buurgemeente of zelf een (extra) deel in de exploitatie te nemen of te laten nemen.

Investerings in de regio moeten de komende jaren waarborgen dat Papendrecht autonoom kan blijven of door samenwerking sterker kan worden. Inkoopvoordeel door schaalvergroting moet worden gemaximaliseerd. Winst doordat we gemeentelijke diensten in de regionale samenwerking hebben ondergebracht mag niet automatisch worden geherinvesteerd maar vloeit terug in de lokale gemeentekas.

Voor de overige voorzieningen moet gestreefd worden naar kostendekkendheid maar worden de financieel zwakkere inwoners gesteund door de financieel sterkere inwoners, al dan niet in een subsidie, gedragen door de collectieve gemeenschap.

Onze fractie heeft tijdens de laatste debatten aangegeven dat we nu nog geen concrete bezuinigingsopdracht hebben omdat de meerjarenbegroting 2010-2014 sluitend is en nog allerlei reserves in zich heeft. Wij hebben echter aangedrongen, zelfs per motie, om te zoeken naar financiële ruimte om het weerstandsvermogen per jaar met € 500.000 te verhogen.

Inmiddels weten we dat de verlaging van het gemeentefonds fors zal zijn, aannemelijk meer dan waarmee in deze begroting rekening is gehouden.

Om de komende periode door te komen moet als eerste gezocht worden naar een fors bedrag om de huidige meerjarenbegroting 2010-2014 nu al eenmalig €1.000.000- €2.000.000 positiever te krijgen en om daarna te kijken naar structurele maatregelen.

Waar gaan we het zoeken?

Allereerst moet de aanbesteding van het sportcentrum scherp gebeuren, de taakstelling van € 1.000.000 mag opgehoogd worden naar € 2.000.000.

Wij zien een investering van € 1.900.000 in een geluidscherm langs de N3. Is dit besluit omkeerbaar?

Straatparkeren kost de gemeente geld. Een groot gedeelte van dit bedrag kan komen vanuit handhaving. Volgens ons zijn er mogelijkheden om te schrappen in de kosten en (een gedeelte) van de handhaving op andere taken in te zetten.

Het beheren van gebouwen is nu een taak van de gemeente. Wij vragen ons af of deze taak niet beter kan worden ondergebracht buiten het ambtelijk apparaat. Een andere mogelijkheid is het geheel afstoten van gebouwen, dit kan bijvoorbeeld door verkoop aan de betreffende gebruiker(s) of andere constructie. Een

andere optie is het overgeven van het beheer aan de gebruiker. Het neerzetten van een beperkt aantal multifunctionele gebouwen in publiek-private samenwerking die efficiënt worden gebruikt houdt huren voor de gebruiker betaalbaar tegen lagere kosten. Kostendekkendheid is hier ook het motto. Een andere besparing op het ambtelijk apparaat is de bestuursondersteuning van het college. Het betreft € 1.400.000, wat gaat er mis als we dit halveren?

Als het gaat om voorzieningen die door een beperkte inwonergroep worden gebruikt denken wij bijvoorbeeld aan het Theater. Hier zien wij de noodzaak om flink af te bouwen in de subsidie. Zijn hier geen mogelijkheden voor privatisering? De subsidie van de muziekschool lijkt in deze tijd buiten proporties. Wellicht zijn er basisarrangementen af te spreken. Dit geldt ook voor de sport. De gemeente moet in haar eigen sportbehoefte in basis kunnen voorzien. Wat daar overheen of richting een regiofunctie gaat moet anders worden gefinancierd.

De huisvesting en instandhouding van de bibliotheek kost veel geld maar biedt ook veel waarde voor de gehele gemeenschap. De ChristenUnie vindt een bibliotheek een basisbehoefte. Echter door het gebruik van internet voor het bestellen van boeken (in het bibliotheeknetwerk) en het zelfscannen van boeken kan de vorm goedkoper, zoals met een kleinere basiscollectie op locatie, gericht op kinderen en ouderen, waardoor minder ruimte nodig is.

Terugbrengen van het aantal gemeentelijke “producten” zoals bepaalde vergunningen betekent minder handelingen.

Wat kost geld maar willen we behouden?

Activiteiten die er op gericht zijn inwoners, jong en oud, met elkaar in contact brengen ondersteunen zoals straatbarbecues en kleinschalige activiteiten in het park.

Verbeteren van de balans in het toezicht en handhaving, zet de mensen in op die zaken die prioriteit hebben.

Wat willen we verbeteren en mag meer kosten?

Vooraf het zichtbare van de gemeentelijke dienstverlening versterken zoals de groenvoorziening en het onderhoud van de openbare ruimte door extra inzet van het wijkgericht werken in combinatie met wijkgericht onderhoud.

Het loket van de gemeentelijke dienstverlening; kwaliteit voor kwantiteit. Dit kan ook een ambulante loket zijn wat op diverse tijden en locaties in Papendrecht beschikbaar is.

Communicatie met de inwoners door de gemeente Papendrecht vanuit Papendrecht.

Samenvattend is het dringend nodig om het basis voorzieningenniveau te (her)definiëren en in een begroting inzichtelijk te maken. Tevens zal m.b.t. de gemeenschappelijke regelingen helderheid verkregen moeten worden welke onderdelen absoluut een vereiste zijn om autonoom te blijven

Met betrekking tot de eventuele controversiële punten:

De ChristenUnie ziet als enkel punt het actief of reactief terugdraaien van de zondagssluiting van de winkels.

Dit item is vrij recent binnen de raad aan de orde geweest en het lijkt ons onverstandig om dit opnieuw in te brengen. Wij merken dat deze grondhouding gedeeld wordt binnen de partijen die nu aan tafel zitten.

Echter, wij zien dit standpunt als een serieuze bedreiging voor de continuïteit van deze mogelijke coalitie, op het moment dat er vanuit de raad, binnen de coalitieperiode een raadsvoorstel wordt ingebracht om het eerder genomen besluit opnieuw ter discussie te stellen. Wij verzoeken daarom hierover een expliciete uitspraak te doen om dit onderwerp op slot te zetten én dit vast te leggen in het akkoord waarmee de coalitie een dergelijk voorstel collectief af kan wijzen.

SGP

Papendrecht – informatie coalitie 2010-2014

Nadere financiële beschouwing en invulling daarvan als het gaat om bereikbaarheid van doelstellingen en prioriteiten

Om invulling te geven aan bovenstaande abstracte huiswerkopdracht heeft de SGP-fractie het volgende gedaan:

1. De door de "informatiegroep" geformuleerde randvoorwaarden nog eens de revue laten passeren
2. Aanvullende randvoorwaarden/opmerkingen bepaald
3. Eigen visie bepaald op het komen tot prioritering van ombuigingen/bezuinigingen
4. Papendrechtse begroting 2010-2014 opnieuw gerubriceerd, ondermeer gekoppeld aan bijlage 3 en 4 van de burgemeestersbrief
5. Eigen visie (zie punt 3 hiervoor) toegepast op de opnieuw gerubriceerde begroting 2010-2014 (zie punt 4 hiervoor)
6. Vastgesteld op welke beleidsterreinen ondanks de bezuinigings-/ombuigingsopgave toch geïntensiveerd dienen te worden

Bovenstaande punten worden hieronder uitgewerkt.

Randvoorwaarden door de informatiegroep geformuleerd

1. Nu keuzes maken
2. Inventarisatie majeure opgaven en impact daarvan op de organisatie/begroting
3. Geen lastenverzwaring (inflatoir)
4. Overgang naar beheergemeente
5. Van bezuinigen naar ombuigingen
6. Alles in kostensfeer is bespreekbaar

Aanvullende randvoorwaarden/opmerkingen

1. Zwakkeren/minder draagkrachtigen in de samenleving zoveel als mogelijk ontzien'
2. Sluitende begroting
3. Voor intensiveringen van beleid dient geld vrijgemaakt te worden
4. Gericht op meerjarige (structurele) bezuinigingen
5. Vooralsnog invulling op hoofdlijnen, niet te veel in detail

Visie hoe om te buigen/te bezuinigen

We kijken niet naar de huidige taken en voorzieningen en wat daar van af zou kunnen, maar we draaien de benadering om: we gaan Papendrecht opnieuw opbouwen en we vragen ons daarbij af welke taken en voorzieningen Papendrecht in de 'basis' nodig heeft, welke taken en voorzieningen daar als eerste bijkomen ('basis-plus') en welke daarna zijn aan te merken als 'luxe'.

Wanneer er moet worden omgebogen/bezuinigd gaat de 'luxe' er eerst af en daarna de 'basis-plus'. De 'basis' komt in principe niet in aanmerking voor ombuigingen. De 'basis' dient wel effectief en efficiënt te functioneren.

De definitie van bezuinigen is: hetzelfde blijven doen, maar de 'lucht' er uit halen, (uiterst) efficiënt en effectief zijn.

De definitie van ombuigen is: wezenlijke verandering van taken die de gemeente (direct of indirect) uitvoert of ondersteunt.

Opnieuw gerubriceerde begroting 2010-2014

Wij vinden dat de huidige begroting niet voldoende inzicht biedt op de verschillende beleidstaken; de thema's die we nu kennen in Papendrecht (te weten samenleving, ruimte en regio) zijn te veelomvattend voor de huiswerkopdracht. Een nadere verfijning vinden wij nodig om goed invulling te geven aan de huiswerkopdracht. In de bijlage bij dit schrijven is de verfijnde en opnieuw gerubriceerde begroting opgenomen.

Uitwerking visie

Op basis van de huidige inzichten is de bezuinigings-/ombuigingsopgave omvangrijk: van nul in 2010 oplopend naar EUR 2 miljoen in 2013. Hierbij is nog geen rekening gehouden met majeure opgaven en eventuele extra korting op de algemene uitkering uit het gemeentefonds!

De volgende beleidsterreinen (in willekeurige volgorde) zijn basis, waarbij het uitgangspunt is dat er niet omgebogen wordt, maar uiteraard wel de mogelijkheden worden onderzocht voor bezuinigen door het zoeken naar het verhogen van de effectiviteit en efficiency. Sommige elementen worden wat ons betreft geïntensiveerd. Zie verderop. De omvang van de basis van Papendrecht is ruim EUR 28 miljoen van de in totaal EUR 37 miljoen aan uitgaven.

1. Grijs (leefomgeving, infrastructuur)

2. Groen en water
3. Gebouwen en huisvesting
4. Bestemmingsplannen en gronden
5. Milieu
6. Onderwijs
7. Jeugd
8. Deels sport (goede accommodaties en faciliteiten)
9. Ouderen
10. Gezondheid en welzijn
11. Werk en inkomen
12. Regionale samenwerking
13. Wijkgericht werken, communicatie met de inwoners
14. Publiekszaken
15. Brandweer en rampenbestrijding
16. College en gemeenteraad (en griffie)
17. Veiligheid en handhaving
18. Economie
19. Riolering en afval (gemeentewerf)

De volgende beleidsterreinen (in willekeurige volgorde) zijn basis-plus, waarbij het uitgangspunt is dat er pas omgebogen wordt, wanneer luxe (zie verderop) geen ruimte meer biedt ombuigingen te realiseren. Bezuiniging door het zoeken naar verhogen van de effectiviteit en efficiency geldt overal voor, dus ook voor basis-plus. De omvang van basis-plus is ongeveer EUR 3 miljoen van de in totaal EUR 37 miljoen aan uitgaven.

1. Cultuur (museum en kunstwerken)
2. Rekenkamer
3. Representatie van college en gemeenteraad
4. Blomberg-samenwerking
5. Openbare bibliotheek

6. Kinderboerderij
7. Peuterspeelzalen en kinderdagverblijven
8. Parkeerbeleid

De volgende beleidsterreinen (in willekeurige volgorde) zijn luxe. Wanneer we gaan ombuigen, kijken we als eerste naar deze beleidsterreinen. De omvang van luxe is ongeveer EUR 6 miljoen van de in totaal EUR 37 miljoen aan uitgaven.

1. Festiviteiten onderwijs
2. Volksuniversiteit
3. Overmatige financiering van sport (hoge indirecte subsidies, doel is versobering, beleid gericht op ondersteuning van sport)
4. Cultuur (theater, muziekschool, kunstuitleen)
5. Bestuursondersteuning college versoberen

De omvang van de beleidsterreinen basis-plus en luxe is samen EUR 8 miljoen. Het is goed mogelijk om hierbinnen enkele miljoenen om te buigen: eerst luxe, dan basis-plus. De opgave is zoals eerder aangegeven omvangrijk: van nul in 2010 oplopend naar EUR 2 miljoen in 2013.

Intensivering

Wij vinden dat op de volgende beleidsterreinen ondanks de hiervoor genoemde opgave moet worden geïntensiveerd. De intensivering betekent dus een extra opgave bovenop de hiervoor genoemde EUR 2 miljoen in 2013!

1. Groen
2. Grijs (leefomgeving)
3. Jeugd
4. Parkeren (onbetaald parkeren op straat)
5. Wijkgericht werken, communicatie met de inwoners
6. Handhaving (lik-op-stuk beleid, evenwichtige handhaving, gevoel van veiligheid)

Tenslotte

De bovenstaande methode (wat is basis, wat is luxe?) is een goede manier om keuzes te maken ten aanzien van bezuinigingen/ombuigingen. Wij stellen daarom voor om deze methode te gebruiken bij een verdere gedetailleerde uitwerking en de verdere besprekingen. De keuzes tussen basis, basis-plus en luxe zijn uiteraard te nuanceren en soms politiek van aard. Wij verwachten dat over de basis bij de huidige gesprekspartners consensus zal bestaan.

Wij zijn van mening dat het bovenstaande recht doet aan de huiswerkopdracht en dat in de formatiefase een meer gedetailleerde uitwerking aan de orde zal zijn. Wij hopen dat het bovenstaande voor wat betreft abstractieniveau hét onderwerp van gesprek zal zijn op dinsdagavond 23 maart 2010.

Maart 2010, SGP-fractie Papendrecht

CDA

HUISWERK CDA:

BELANGRIJKE ELEMENTEN FINANCIËLE PARAGRAAF

HOE ERG WORDT HET?

Huidige meerjarenbegroting vanaf 2014 structureel tekort 1 mln

Rijksbezuiniging 29 mld. Stel dat 20 mld in 4 jaar wordt doorgevoerd dan is dat ongeveer 7% van de rijksbegroting. Doorvertaald naar Algemene uitkering voor ons zou dit structureel 2 mln extra betekenen.

Echter Rijk zal ook ombuigingen doorvoeren op taken die wij in medebewind uitvoeren. Er is een extra decentralisatiegolf te verwachten. Laten we voor het gemak uitgaan van 1 mln op de specifieke uitkeringen.

Tenslotte heeft de crisis invloed op onze grondexploitatie. Door de achterblijvende woningbouw hebben wij met extra renteverlies te maken. Schatting 1,5 mln

Worst case scenario betekend dan dat wij ongeveer 5,5 mln structureel zouden moeten gaan ombuigen. Op een begroting van 78 mln is dit ongeveer 7% en gelijk aan de taakstelling van het Rijk. Met onze jaarrekening 2009, de mei-circulaire en onze voorjaarsnota zal ons mogelijk meer duidelijkheid verschaft gaan worden. De ervaring leert dat dan de soep meestal niet zo heet gegeten wordt.

Door de landelijke verkiezingen en het daarna volgende programma van ombuigingen van de Rijksoverheid zal nog enige tijd onduidelijkheid blijven geven.

RENTMEESTERSCHAP IS LEIDEND: BEHOEDZAAM VOORUIT

Met een mogelijke taakstelling van bovengenoemde omvang is het duidelijk dat rentmeesterschap leidend moet zijn. Dat betekent voor ons:

- Geen lastenverschuiving naar toekomst, maar de tering naar de nering zetten. Dus sluitend meerjarenperspectief.
- Een breed pakket van ombuigingsmaatregelen gericht op minder overheid en meer ruimte voor de samenleving.
- Ombuigingen moeten de lokale sociale- economische vooruitgang niet tot stilstand brengen. De overheid moet ook blijven stimuleren.

Het principe van rentmeesterschap is niet zozeer een financieel principe. Het houdt in zorgdragen voor wat ons gegeven is vanuit het verleden in ruimtelijke en menselijke zin, maar ook zorgdragen voor wat wij de volgende generaties willen meegeven. Dat betekent dan ook dat wij de komende periode "behoedzaam vooruit" moeten blijven gaan.

INTERACTIEF OMBUIGINGSPROCES VOLGENS PRINCIPE B.O.B.

Als we behoedzaam vooruit willen gaan dan zullen we een breed ombuigingsproces in moeten en willen gaan. We zullen moeten snoeien en moeten rooien. Alleen een kaasschaafmethode werkt niet, maar tegelijkertijd zullen we hem nodig hebben.

Een ombuigingsprogramma van een dergelijke omvang kan ook niet anders dan betekenis hebben voor de herinrichting van de gemeentelijke financiën. De waarde van een dergelijke operatie kan dan zelfs groter zijn dan alleen een financiële, immers hij zal zijn uitwerking hebben op de manier van werken van het gemeentebestuur, de gemeentelijke organisatie, regionale instellingen en ook alle instellingen, organisaties en verenigingen die op enige wijze financieel verbonden zijn aan de gemeente.

Wij zouden graag een ombuigingsproces willen vormgeven volgens het BOB-principe (Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming) onder strakke regie en aansturing van een bestuurlijk opdrachtgever en ambtelijk projectleider. In de fase van beeldvorming is het dan de bedoeling dat wordt gevraagd om met concrete voorstellen en ideeën te komen voor ombuigingen. Een dergelijke collecte moet eerst worden gehouden bij college, management, ambtelijke organisatie en alle raadsfracties. Vanuit die richtinggevende gedachten kan dan een concretisering plaatsvinden met input van belanghebbenden buiten de gemeente. Hiermee kan interactief met de samenleving tot een breed en uitputtend pallet aan voorstellen gekomen worden die door college via de volgende fasen van oordeelsvorming tot besluitvorming in de raad worden geleid. Daarbij is een door de coalitie opgesteld toetsingskader een onmisbaar hulpmiddel.

Bovenstaande aanpak is elders eerder met succes uitgevoerd. Hiermee kan enigszins voorkomen worden dat gewerkt gaat worden met onbeargumenteerde/ongemotiveerde taakstellingen van 10-15% hier of daar. Te vaak leiden die taakstellingen tot ongewilde bewegingen zowel bij ambtelijke organisaties als bij instellingen om aan te tonen dat zoiets niet kan. Uiteindelijk kunnen ombuigingsprogramma's met taakstellingen als drukmiddel op de achterhand tot beter resultaten leiden.

MOGELIJKE HERINRICHTING GEMEENTELIJKE FINANCIËN

Enkele gedachten die nader zijn uit te werken:

- Er komen investeringsplafonds voor groen, grijs, riolering, gebouwen en overige. Hierdoor worden kapitaallasten beheerst, prioriteiten beter gesteld, marktwerking gestimuleerd en het maken van uitvoeringsplannen voorop gesteld.
- Het volumeaccres van het gemeentefonds wordt leidraad voor door het college. Er vindt geen automatische prijscompensatie plaats van budgetten.
- Het budget voor de bedrijfsvoering wordt gestructureerd en gemaximeerd. Er komt bijvoorbeeld een budget voor personeelskosten en opleidingen gerelateerd aan de vastgestelde formatie.
- Er worden vaste kaders en normen ontwikkeld voor nieuw beleid, actualiseringen van de begroting, reserveposities, voorzieningen en dergelijke.
- Uitgaven tussendoor worden getoetst aan 3 O's (onvoorzienbaar, onontkoombaar, onuitstelbaar).

ELEMENTEN PRINCIPIËL TOETSINGSKADER

- Inkomsten OZB in principe alleen stijging met inflatiepercentage.
- Reinigingsrechten en riolering 100% kostendekkend.
- Bezuinigingen Rijk onverkort doorvoeren en niet lokaal repareren.

- Samen trap op en af principe hanteren naar derden en gemeenschappelijke regelingen met volumeaccres.
- Bevriezing van budgetten en subsidies. Beroep op prijscompensatie onderbouwen.
- Directe en indirecte subsidies inzichtelijk maken en gebruiken bij bepalen mate van kostendekkendheid. Invoeren “Drechtstedenpas” om gebruik voor alle groepen te blijven stimuleren. Immers voor zwakkere groepen moeten we gebruik wel mogelijk blijven maken.
- Onderzoek naar afstoten gemeentelijke eigendommen en activa.
- PPS -constructies overwegen en mogelijk toepassen.
- Onderzoek naar efficiënte exploitatie gemeentelijke voorzieningen (sport, theater, parkeren). Behoud gemeentelijke verantwoordelijkheid en sturing, maar via private constructies organiseren van personele organisatie.
- Door kaderstelling investeringen en kapitaallasten herijken van de uitvoeringsprogramma’s in tijd en prioriteit. Daarbij wel de tijdgeest gebruiken om tot aanbestedingsvoordelen te komen.
- Ombuigingen zoeken in stenen en niet in activiteiten en mensen. Subsidies daarmee meer outputgericht maken en opdrachtgeverschap gemeente beter organiseren.
- Re-integratie van mensen die beroep doen op Wwb, duidelijk en slim vormgeven via onze eigen uitvoeringsorganisaties SCD en Drechtwerk. Geen publieke middelen verkwisten.
- Voor groen, grijs en gebouwen planmatig onderhoud volgens vastgestelde en geregeld herijkte beheersprogramma’s.
- Beter opdrachtgeverschap gemeente naar instellingen en de regio moet efficiëncyvoordelen opleveren.
- Door een-loket-dienstverlening aan inwoners efficiency voordelen boeken.
- Regionale dienstverlening dichtbij in lokale loketten organiseren.
- Een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs met kengetallen over leerlingenontwikkelingen naar de toekomst moet richting geven aan verder ontwikkeling brede scholen.

Papendrecht

28 maart 2010

Bijlage 9 - Burgemeesterbrief bijlage c

A	Thema's	Aspecten
I	Vertrouwen in en dienstverlening door de overheid	Dienstverlening, informatie en participatie: <ul style="list-style-type: none"> • dienstverlening en communicatie richting samenleving kwalitatief goed, consequent, duidelijk, tijdig en transparant (met een externe focus) • participatie van burgers via interactieve beleidsvorming met een zichtbaar en dichtbij bestuur • duidelijke verantwoording aan de samenleving • samenwerking in de regio op het gebied van dienstverlening
II	Regionale samenwerking (aansturing)	<ul style="list-style-type: none"> • Papendrecht als zelfstandige gemeente in relatie tot verdere vormgeving netwerksamenwerking • bestuurlijke vormgeving en sturing • evaluatie regionale democratische controle en sturing • verdere samenwerking in Veiligheidsregio, ZHZ: GGD, Milieu/Omgevingsdienst, leerplicht en verzuim (BVLS)
III	Regionale samenwerking (inhoudelijke thema's)	<ul style="list-style-type: none"> • Meerjarenprogramma Drechtsteden 2010-2014 (MJP) • Pieken in de Drechtsteden • Groen-blauw netwerk • Werkgelegenheidsbeleid en economisch beleid • Ontwikkeling openbaar vervoer • LOC ontwikkeling
IV	Financieel beleid	Behouden financieel stabiele positie voor Papendrecht: <ul style="list-style-type: none"> • perspectief van een sluitende (meerjaren)begroting • tegengaan oplopende begrotingstekorten • voorziening treffen voor aankomende rijksbezuinigingen • afwegingen maken ten aanzien van inpassen nieuwe prioriteiten en nieuw beleid • sturing op efficiënte organisatie Drechtsteden (brede doorlichting)
V	Veiligheid en leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> • regionaal vormgeven veiligheidsregio • aandacht voor leefomgeving ten aanzien van bestrijding van overlast, verloedering en verrommeling, zorg voor handhaving en toezicht

B	Inhoudelijke onderwerpen	Aspecten
1	Uitwerking structuurvisie	<ul style="list-style-type: none"> • visieontwikkeling gebied ten noorden van de A15/ Merwedezone • realiseren gebiedsontwikkeling met een multifunctioneel (sport)complex op de Lange Tiendweg • actualiseren masterplan centrum, integrale visieontwikkeling centrumgebied • integrale visie historisch dijklint • (her)ontwikkeling bedrijventerreinen
2	Binnenstedelijke herontwikkeling	<p>Binnenstedelijke herontwikkeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voorbereiding op integrale wijkvoorziening • behoefte aan woningbouw • maatschappelijke voorzieningen • aandacht voor financiering • samenwerking met andere partijen in het gebied
3	Maatschappelijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs • ruimtebehoefte en accommodatieontwikkeling • ontwikkeling cultuurbeleid • ontwikkelen lokale woonvisie 2010-2020
4	Jeugd	<p>Vormgeven jeugdbeleid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitvoeren jeugdnota • Centrum voor Jeugd en Gezin realiseren • jeugd- en jongerenwerk stimuleren • open inloop verder vormgeven • Interval als multifunctionele voorziening
6	Onderwijs	<p>Aandacht voor kwalitatief goed onderwijs.</p> <p>Specifieke invalshoeken zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt waaronder LOC • concept Brede school in relatie tot IHP • onderwijshuisvesting (IHP 2012-2022) • regionaal relevante specialisatie in het onderwijs • doorstroming VMBO naar beroepsonderwijs • actief tegengaan schooluitval • vormgeven onderwijsachterstandsbeleid • regeling voor- en vroegschoolse educatie • kadernota lokaal onderwijs
5	Wijkgerichte aanpak	<p>Versterken wijkgerichte aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • participatie van bewoners (onder meer via wijkplatforms) • buurtinitiatieven stimuleren • wijkanalyses en wijkvisies tot stand brengen • betekenis voor lokale identiteit • locaties voor 'hangjongeren', realiseren 'open inloop' daar waar de behoefte is
9	Openbaar groen	<p>Papendrecht is een groene gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onderhoud openbaar groen • aandacht voor de parken

		<ul style="list-style-type: none"> • recreatiefunctie openbaar groen • speelvoorzieningen (JOP's)
7	Werkgelegenheid	<p>Relevante elementen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opvangen gevolgen economische recessie • lokale en regionale aanpak verbinden • versterking lokale en regionale economie • aandacht voor startende ondernemers • faciliteren bedrijfsvestiging (waaronder ook arbeidsintensieve bedrijven) • aanpak jeugdwerkloosheid • stimuleren vrijwilligerswerk • realiseren maatschappelijke stages
8	Verkeer en vervoer	<p>Aandacht voor bereikbaarheid, veiligheid, doorstroming:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opstellen verkeerscirculatieplan • vormgeven fietsbeleid: routes en stallingen • doorontwikkelen openbaar vervoer: HOVD en waterbus • vormgeven parkeerbeleid in het centrumgebied • tegengaan sluipverkeer (zowel personen- als vrachtverkeer) • aansluiting lokale wegennet op rijks- en provinciale wegen